

Gemeente van Christus,

Vanavond maak ik een begin met de bespreking van de Jakobusbrief. De eerste vraag die ik stel, is wie is Jakobus? Dan moeten we denken aan de broer van Jezus. In de evangeliën komen de broers van Jezus naar voren als niet gelovig maar dat verandert na de opstanding. In 1 Kor. 15:7 lezen we dat Jezus is verschenen aan Jakobus. Jakobus is een belangrijke leider van de gemeente in Jeruzalem. In Gal. 2:9 wordt hij samen met Petrus en Johannes een steunpilaar genoemd. Hij is degene die op het apostelconvent zoals we in Hand 15 lezen wijze en gezaghebbende woorden spreekt. Over in hoeverre ook christenen uit de heidenen de torah moeten houden. Hij is mogelijk zo'n twee decennia leider geweest van de gemeente in Jeruzalem. De Joodse geschiedschrijver Flavius Josefus vermeldt in zijn werk De Joodse Oudheden dat Jakobus in 62 nC door de joodse leiders is gedood. Ook Eusebeius van Caesarea noemt dat in zijn kerkgeschiedenis met aanhalen van de geschiedschrijver Hegesippus. Jakobus werd gezien als een bedreiging die het Joodse volk zou doen afdwalen naar het christendom.

Mogelijk heeft Jakobus deze brief geschreven. Het kan ook zijn dat iemand in zijn naam in zijn geest deze brief heeft geschreven. Als Jakobus de brief zelf geschreven heeft, moet hij dus gedateerd worden voor 62 nC, wellicht in de vijftiger jaren.

Een andere vraag die opkomt, is natuurlijk aan wie schrijft hij deze brief. Daar lezen we over in het eerste vers: de twaalf stammen die in de verstrooiing zijn. Wat wordt daarmee bedoeld? Je kunt daarbij denken aan Joodse christenen. Christenen die tijdens de vervolging door Saulus verspreid werden over de landstreken van Judea en Samaria zoals we lezen in Hand 8:1. En in Hand. 11:19 lezen we daar ook over, zij die door de verdrukking na de steniging van Stefanus die had plaatsgevonden, overal verspreid waren, gingen het land door tot Fenicië, Cyprus en Antiochië toe. Dus die beweging. Een andere aanwijzing dat het in deze brief om Joodse christenen zou gaan, is dat in Jakobus 2:2 wordt gesproken over "uw samenkomst" en het woord dat daar wordt gebruikt wijst op samenkomen in een synagoge.

Er zijn er echter ook die zeggen, je moet die twaalf stammen in de verstrooiing in overdrachtelijke zin uitleggen het gaan dan om de hele christenheid.

We gaan met elkaar de seizoen de brief lezen. Een brief die zijn eigenheid heeft ten opzichte van andere brieven. Bekend is misschien dat Maarten Luther niet zo veel op had met de Jakobusbrief. Hij noemde het een brief van stro. Omdat volgens hem de prediking van Christus ontbrak in de brief en dat Jakobus niet de rechtvaardiging door het geloof alleen leert zoals Luther dat bij Paulus heeft ontdekt. Maar anders dan Luther is het goed om oog te hebben voor de eigenheid van de brief en de brief te waarderen in zijn eigenheid.

Verschillende thema's komen langs in de brief. Een eerste thema, belangrijk thema voor Jakobus is het thema volharding. Dat we zullen volharden in het geloof in de verzoeken. Dat lijkt me ook een aangelegen thema in een dienst van dankzegging Heilig Avondmaal. We mogen hier de gemeenschap van Christus ervaren en dat willen we toch vasthouden. Daarom is het meteen zaak weer alert te zijn op verzoeken die ons van Christus loswaken.

Verzoeken, wat is voor u een verzoeking? Een verleiding? Dat kan opkomen vanuit onze omgeving dat je vanuit contact met anderen, andere opvattingen, andere levensstandaarden, gewoonten scherp moet blijven dat je niet meegaat, meepraat, meedoet. Maar Jakobus legt het als geen ander ook heel erg bij onszelf, vs. 14 "maar ieder mens wordt verzocht, als hij door zijn *eigen* begeerte wordt meegesleurd en verlost". Je eigen begeerte, je eigen verlangen naar de zonde, naar wat buiten je bereik zou moeten blijven. Denk aan de vrucht die Eva zag. Aanlokkelijk maar dodelijk in zijn uitwerking. En het gaat mis zegt Jakobus als die begeerte bevrucht wordt, als je toegeeft aan dat verkeerde verlangen en het omzet in een verkeerde daad, een verkeerd woord.

Jongens en meisjes, weten jullie wat is dat verzoeking? Dat je iets wil doen wat God niet wil. Dat is een verzoeking. En dan zegt Jakobus doe het niet en vraag God om hulp op niet die dingen te doen die God niet wil.

Verzoeking kan ook zijn de verzoeking om lauw te worden in het geloof. De verzoeking om er wat minder tijd aan te besteden, om het wat minder serieus te nemen. Of de verzoeking om op te gaan in wat het leven ons allemaal biedt.

Verzoeken en opmerkelijk is nu dat Jakobus zegt dat we het als enkel vreugde moeten zien als we in verzoeken terecht komen. Want het is een manier om je geloof te stalen. Om je geloof tot rijpheid te brengen. Blijf je staande in de verzoeking, dan wordt duidelijk wat je geloof waard is. Als je staande blijft, wordt je geloof daardoor sterker. Hebben we dat ook wel eens ervaren? Als we niet zomaar meebewogen, als we niet toegaven aan onze verkeerde verlangens dat we daardoor ons *versterkt* wisten in het geloof. Dat we ons daardoor dichter bij God wisten.

Of wat ook kan dat we met tegenslagen te maken kregen. En dat kunnen verzoeken zijn voor ons geloof. Maar we toch in die tegenslagen God mochten vasthouden. En dat we merken dat op die manier die tegenslagen ons sterker aan God verbonden en ons geloof deed groeien.

Dezelfde gedachte vinden we ook in de 1^e Petrusbrief H 1:6-7 waar we lezen: “Verheug u hierover, ook al moet u nu tot uw verdriet nog een korte tijd allerlei beproevingen verduren, zo kan de echtheid blijken van uw geloof – zoveel kostbaar dan vergankelijk goud dat toch ook in het vuur wordt getoetst – en zo verwerft u lof, eer en roem wanneer Jezus Christus zich zal openbaren”. Zoals goud door het vuur wordt beproefd en daar beter uitkomt, zo hebben de verzoeken tot doel ons geloof uit te harden.

Is dat ook onze opzet dat we zullen volharden als we vandaag bij Christus aan tafel hebben gezeten. Bij Hem die tot ons behoud Zijn bloed heeft vergoten? Dat we Hem niet willen beschamen door wat we doen.

Jakobus zegt “laat die volharding ook *volledig* mogen doorwerken, opdat u volmaakt bent en geheel oprecht en in niets tekortschiet”. Dat is wat Jakobus zijn lezers op het hart drukt maar dat is helemaal niet uniek voor Jakobus dat vinden we op zoveel plekken in het NT. Maar horen we het ook in de verkondiging? Wordt niet meteen gezegd ja maar wij mensen zijn niet volmaakt. Nee dat is waar dat wordt wel duidelijk uit de thema's die Jakobus nog aansnijdt in de brief in wat hij tegenkomt in de chr. gemeente maar streef je ernaar? Streef je naar volmaaktheid? Of ook dat niet? alsof Jezus niet heeft gezegd “Wees volmaakt, zoals Uw Vader in de hemelen volmaakt is”

In vs. 12 lezen we: “Zalig is de man die verzoeking verdraagt, want als hij beproefd gebleken is, zal hij de kroon van het leven ontvangen, die de Heere beloofd heeft aan hen die Hem liefhebben”. Ja dat helpt ons misschien verder. Hen die Hem liefhebben. Ik vind dat een mooi zinnetje. Het doen van het goede is niet alleen het naleven van regels maar heeft te maken met liefde tot God. Hebben wij God lief? Als wij vandaag Heilig Avondmaal vierden. En willen we daarom bepaalde dingen niet doen en bepaalde dingen juist wel. Willen we Gods aanwijzingen hoog houden omdat wij van God houden? Van Christus houden?

Laten we daaraan denken als wij met verzoeken te stellen hebben, wat betekent de liefde voor God voor mij. Als ik dit doe, hieraan toegeef, als me hier mee bezig houd, hier me in verlies dan doet dat afbreuk aan liefde tot God. Op dat niveau ons geloof beleven dat het ons raakt in onze liefde tot God?

Verzoeking, volharding maar we krijgen daarbij ook hulp. “En als iemand van u in wijsheid tekortschiet, laat hij die dan vragen aan God Die aan ieder overvloedig geeft en geen verwijten maakt”. Het gaat hier om wijsheid om in die verzoeken de goede keuzes te maken. Om te blijven bij de geboden van God. Om te blijven bij de richtlijnen die Jezus ons af. Om zo te kunnen volharden in het geloof.

God wil ons die wijsheid geven. Hij weet dat wij die wijsheid nodig hebben. Om in alles wat op ons afkomt, in alles wat in ons eigen hart leeft op koers te blijven. Gelukkig maar. Zo kunnen we de geloofshoogte van het Heilig Avondmaal vasthouden.

En Jakobus zegt, vraag dan ook om die wijsheid. En twijfel daarbij niet. Ja hoe is dat eigenlijk, vertrouwen we erop dat God wijsheid kan geven om staande te blijven in verzoeken? Of hebben we eerder het idee dat we willoos zijn overgeleverd aan verzoeken? Als een prooi voor de boze?

En hebben wij er vertrouwen in dat God kan geven dat we in tegenslagen in het leven Hem vast zullen houden? Hebben we er vertrouwen in dat we dat doel kunnen bereiken van die volmaaktheid? Vanwege God.

Geloven we het allemaal nog? Geloven we dat God ons kan vasthouden? Jakobus wijst ons erop verwacht het van God in verzoeken. Zoals we vandaag dichtbij Hem mogen zijn aan het heilig Avondmaal zoek ernaar steeds dichtbij Hem te blijven in de weg van het vertrouwen. Want zoals Jakobus schrijft in vs. 17 elke goede gave komt van Boven. Wij hebben Boven nodig, wij hebben God nodig om hier op aarde christen te kunnen zijn.

Eerder in de preek zeiden we dat als de begeerte bevrucht wordt ze de zonde baart. En zegt Jakobus wanneer de zonde volgroeid is baart ze de dood. Dat is wat wij mensen kunnen voortbrengen. Sinds de zondeval. De dood. Vandaag vieren we dat iemand ons uit die doem heeft weggehaald.

En dan staat hier in vs. 18 zo mooi dat God ons overeenkomstig Zijn wil heeft gebaard door het Woord. Wij baren door onze begeerte die tot zonde leidt de dood maar Gods begeerte, wat Hij wil met, ons baart het leven. Een levende gemeenschap. Mooi om dat contrast te zien tussen de vz. 15 en 18, tussen de dood die uit ons komt en het leven dat van God komt. God heeft ons gebaard door het Woord van de waarheid. Goddank is er een nieuwe geboorte waardoor wij mogen leven als herschapen mensen.

En Jakobus zegt daarvan “opdat wij in zeker opzicht eerstelingen van Zijn schepselen zouden zijn”. Dit eindigt hoog. Eerstelingen, dat is een woord dat in het OT wordt gebruikt voor de eerste opbrengt van de oogst die aan God wordt aangeboden. Hier is de gemeente de eerste opbrengst. De eerstelingen van Zijn schepselen, de eerste opbrengst, oogst in deze wereld. Wat is het hoog om zo de gemeente van Christus te mogen zien. De eerste oogst temidden van Zijn schepselen.

Als je dat bedenkt, dat maakt het ook zo bijzonder om vandaag Heilig Avondmaal te vieren. Wij zijn de eerstelingen, de eersten in deze wereld die het al mogen vieren waar met mag gaan met deze wereld. Wij mogen het al vieren dat er een wereld bestaat waar geen verzoeking meer is. Waar we de verzoeking voorbij zijn. De verzoeking om God voor het hoofd te stoten en Hem te vergeten. De verzoeking om elkaar nadeel te berokkenen met onze gedachten, woorden en daden. De verzoeking om jezelf in ellende te storten. Wij mogen nieuwgeboren schepselen zijn. Overeenkomstig Zijn wil. Hij-wil-het. Goddank is er voor ons een ander leven weggelegd.

Als wij met Gods hulp volharden in de verzoeking en mogen wij eens als overwinnaars de kroon, de NBV vertaalt lauwerkrans van het leven, het eeuwige leven ontvangen. Amen.